

[PDF udgave \(87 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag

Journalnummer

Kontor

1

400.C.2-0

EUK

6. september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets notat om besvarelse af Kommissionens åbningsskrivelse af 7. maj 2004 vedrørende investeringsbeskyttelsesaftalen mellem Danmark og Indonesien.

**Notat
til
Folketingets Europaudvalg**

**om besvarelse af Kommissionens åbningsskrivelse af 7. maj 2004
vedrørende investeringsbeskyttelsesaftalen mellem Danmark og
Indonesien**

1. Kommissionens åbningsskrivelse

Kommissionen har ved skrivelse af 7. maj 2004 (2004/2053) fremsendt en åbningsskrivelse vedrørende den bilaterale overenskomst om investeringsbeskyttelse, der er indgået mellem Danmark og den Indonesiske Republik (Indonesien). Det er Kommissionens opfattelse, at overenskomsten, som trådte i kraft forud for Danmarks tiltrædelse af EU, er uforenelig med fællesskabsretten på områder, hvor Fællesskabet har enekompetence. Kommissionen fremhæver, at problemet særligt opstår fordi Indonesien er et tredjeland.

Kommissionen anser således bl.a. overenskomsten for uforenelig med fællesskabsretten på området for kapitalbevægelser. Dette begrundes med, at EF-traktaten indeholder bestemmelser, der giver Fællesskabet mulighed for at vedtage fællesskabsforanstaltninger inden for området af kapitalbevægelser, som kunne være i strid med visse af bestemmelserne i overenskomsten.

Kommissionen peger i den forbindelse på, at Fællesskabet i 59 har mulighed for, - med hensyn til kapitalbevægelser, der under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion - at træffe beskyttelsesforanstaltninger over for tredjelands, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige. Kommissionen henviser endvidere til EF-traktatens artikel 60, stk. 1, hvorefter Fællesskabet i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 301 kan træffe foranstaltninger for at begrænse kapitalbevægelser og betalinger til visse tredjelands. Kommissionen henviser endelig til EF-traktatens artikel 57, stk. 2, hvorefter der bl.a. kan vedtages foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelands, som vedrører direkte investeringer.

Kommissionen fremhæver, at de førnævnte artikler giver Rådet vide beføjelser til at anvende, ændre eller fjerne restriktioner for transaktioner med tredjelands, herunder investeringstransaktioner, og konstaterer at overenskomsten mellem

Som følge af, at det er Kommissionens opfattelse, at overenskomsten er uforenelig med fællesskabsretten har Kommissionen i åbningsskrivelsen anmodet Danmark om at oplyse, hvilke foranstaltninger der er truffet for at opfylde forpligtelserne i EF-traktatens artikel 307 om at bringe alle midler i anvendelse med henblik på at fjerne sådanne uoverensstemmelser.

Det bemærkes, at Kommissionen har sendt tilsvarende åbningsskrivelser til andre medlemsstater, herunder Sverige og Finland

2. Danmarks bilaterale investeringsbeskyttelsesoverenskomster

Danmark har indgået bilaterale investeringsfremme- og -beskyttelsesaftaler med 41 lande, heraf 8 med de nye EU-lande – sidstnævnte aftaler forventes efter landenes EU-medlemsstatus at skulle bringes til ophør i nær fremtid. Herudover er 11 aftaler underskrevet, men endnu ikke trådt i kraft, fordi den anden kontraherende part endnu ikke har ratificeret aftalen. 3 aftaler er paraferet, men endnu ikke underskrevet.

Disse investeringsbeskyttelsesaftaler, som alle i henhold til deres ordlyd sikrer investorer og foretagne investeringer, varierer på enkelte områder afhængig af tidspunktet for aftalernes indgåelse. Visse grundlæggende træk er dog fælles.

Alle investeringsbeskyttelsesaftalerne indeholder således en bestemmelse om ekspropriation. Der findes imidlertid ingen international anerkendt juridisk bindende definition af begrebet ekspropriation, og begrebet er heller ikke nærmere defineret i de danske bilaterale aftaler.

Alle aftaler, på nær aftalen med Indonesien, der er den ældste nugældende aftale, indeholder endvidere retningslinier for behandling af tvister mellem investorer og myndighederne i investeringslandet, typisk i form af henvisning af tvister til voldgift hos Det Internationale Center for Bilæggelse af Investeringstvister og/eller hos en voldgiftsmand eller en international ad hoc voldgiftsdomstol nedsat i henhold til de voldgiftsregler, der gælder for FN's Kommission for International Handelsret.

Også EU's aftaler med en række tredjelande indeholder bl.a. bestemmelser om behandling af investeringer.

I princippet er det af værdi for danske virksomheder, der i stigende grad foretager investeringer i tredjelande, at være sikret på de nævnte områder.

De hidtidige erfaringer har imidlertid ikke kunnet dokumentere, hvorvidt Danmarks bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler i praksis har været og er af reel værdi for danske firmaer, der påtænker eller har foretaget investeringer i

trede lande, samt hvorvidt de har værdi som juridisk instrument for den enkelte virksomhed i tilfælde af konflikter med myndigheder i investeringslandet.

Der har senest i forbindelse med forhandlingerne i WTO's Doha-Runde været søgt skabt basis for forhandling og indgåelse af en multilateral aftale om investeringer. Disse bestræbelser har imidlertid ikke ført til et positivt resultat. Det vil derfor efterfølgende blive genstand for særskilt overvejelse hvorledes Danmarks øvrige eksisterende bilaterale aftaler eventuelt videreføres.

Kommissionens konkrete henvendelse vedrører alene aftalen med Indonesien og har ingen præjudice herfor.

3. Aftalen med Indonesien

Kommissionens åbningskrivelse og spørgsmålet om aftalens videreførelse har i høring været forelagt de relevante hovederhvervsorganisationer: Danmarks Rederiforening, Dansk Byggeri, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Tekstil & Beklædning, Finansrådet, HTS, Håndværksrådet, Landbrugsrådet og PAR-F.R.I. Rådet.

Det er af høringssvarene fremgået, at der fra dansk side ikke består nogen særlig interesse i at opretholde den konkrete overenskomst med Indonesien i dens nuværende form. Høringssvarene har ligeledes taget til efterretning, at aftalen reelt ville være værdiløs efter de tilpasninger, der ville være nødvendige for at imødekomme Kommissionen, og de modtagne høringssvar har tilsluttet sig en ophævelse af aftalen. Dansk Industri har dog understreget et ønske om, at det inden Danmark accepterer at opsigte overenskomsten med Indonesien undersøges, hvorvidt der består mulighed for, at EU ved Kommissionen påbegynder forhandlinger med Indonesien om en tilsvarende aftale. Dansk Industri anfører i høringssvaret, at det ligeledes bør nærmere afklares, om Kommissionen påtænker at forfølge de øvrige bilaterale aftaler, som Danmark har indgået.

4. Regeringens svar

4

Regeringen har i sit svar på åbningskrivelsen over for Kommissionen tilkendegivet, at man ved først givne lejlighed vil tage spørgsmålet om aftalens fortsatte beståen op med de indonesiske myndigheder og herunder foreslå aftalen ophævet, uden at man forholder sig til Kommissionens juridiske argumentation.

I svaret anmoder regeringen om at få oplyst, hvorvidt Kommissionen planlægger at indlede forhandlinger med Indonesien om en bilateral aftale mellem EU og Indonesien om investeringsbeskyttelse.

